

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 25 Νοεμβρίου 2015 θέατρο *Σχόλια της Μαρίκας Θωμαδάκη*

«Λέλα Καραγιάννη» στο Διάχρονο της Μαίρης Βιδάλη

Στο θέατρο «Διάχρονο Μαίρης Βιδάλη» παρουσιάζεται ο μονόλογος του Γιώργου Α. Χριστοδούλου, «Λέλα Καραγιάννη», σε σκηνοθεσία Γιώτας Κουνδουράκη, με ερμηνεύτρια τη Μαίρη Βιδάλη.

Ο μονόλογος αναφέρεται στη ζωή της Λέλας Καραγιάννη, της σπουδαίας Ελληνίδας που ταυτίζεται με την Αντίσταση κατά της ιταλογερμανικής επίθεσης του Σαράντα. Στο έπος της ταραγμένης αυτής περιόδου, η Μαίρη Βιδάλη μεταμορφώνεται για να ενσαρκώσει έναν ρόλο ζωής και θανάτου. Η κοσμική μεγαλοαστή, η κυρία Καραγιάννη, συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον επικίνδυνων αντιστασιακών, τόσο κατά του ιταλικού φασισμού όσο και κατά των Ναζί, που κυριεύουν την Ελλάδα και όλες τις χώρες της Ευρώπης, οι οποίες αρνούνται να ευθυγραμμισθούν με τις δυνάμεις κατοχής. Οι Γερμανοί τού Χίτλερ επιδίδονται αμέσως σε φρικαλέες πράξεις αφανισμού των απανταχού αξιοπρεπών ανθρώπων, διώκουν τον πολιτισμό και πολεμούν με μανία κάθε τι που αντιστέκεται στις θηριωδίες τους. Η Λέλα Καραγιάννη, η επονομασθείσα και «Μάνα της Αντίστασης», στρατεύεται και στρατεύει την οικογένειά της στην υπόθεση της υπερηφάνειας, που, αν και στη σκιά, μάχεται εμφανώς, με επιμονή και με ιερό πείσμα, εναντίον του εχθρού. Η Αθήνα της Κατοχής αναδεικνύεται σε χώρο θυσίας, σε χώρο υψηλού φρονήματος για την ελευθερία τού ανθρώπου. Όλα τα μέλη της οικογένειας της Λέλας Καραγιάννη, αλλά και οι φίλοι και ο περίγυρός της κινούνται με προσοχή

διακινδυνεύοντας την ίδια τους την ύπαρξη επιλέγοντας όμως τον δρόμο του εξεγερμένου ανθρώπου, ακολουθώντας με προσήλωση τα βήματα της αρχηγού. Η Μαίρη Βιδάλη υποδύεται με σπάνιο υποκριτικό ήθος την ηρωίδα της Αντίστασης, κερδίζοντας το στοίχημα με τη συγκίνηση σε συνδυασμό με την πληροφορία. Ο μονόλογος είναι μια δύσκολη υπόθεση γενικώς. Ειδικώς όμως, για τη Μαίρη Βιδάλη, ο μονόλογος, που ξετυλίγει πτυχές από τον βίο και τον πολιτισμό της Λέλας Καραγιάννη, αποτελεί μια σπουδαία ευκαιρία να ξεδιπλώσει το ταλέντο της. Η κα Βιδάλη είναι μια ώριμη ηθοποιός, η οποία κινεί τα ερμηνευτικά της επιχειρήματα στον αστερισμό που θέλει το «εϊκός και το αναγκαίον», στις επάλξεις και στην πρώτη γραμμή. Τίποτα λιγότερο. Η ανυπέβλητη σε αυτό το αφήγημα ηθοποιός, η Μαίρη Βιδάλη της Λέλας Καραγιάννη, αποδεικνύει για πολλοστή φορά αυτό που αρμόζει στον άνθρωπο, ο οποίος αφιερώνεται στην Τέχνη και δίνεται καθημερινά στο «παιδευτικό» της εποικοδόμημα. Για την κα Βιδάλη της «Μπουμπουλίνας», της οργάνωσης που απαθανατίζει τη μονολογούσα δρώσα δύναμη, τη γνωστή στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας ηρωίδα, το πάθος της καλλιτεχνικής δημιουργίας συμβαδίζει με το ύψιστο αγαθό που προσφέρει ο «παιδευτής» ως γνωσιακή ύλη. Η Μαίρη Βιδάλη απευθύνεται στη σύγχρονη ελληνική νεολαία, η οποία υφίσταται στις μέρες μας τον εξευτελισμό που παράγει ο μηχανισμός του οικονομικού ξεπεσμού. Ο αφανισμός μιας χώρας όμορφης, πολιτισμικά ηθικής και αγαπημένης, μιας χώρας συνώνυμης της φιλοσοφίας, της αυτοθυσίας και της αυτογνωσίας (όχι πάντα!) βρίσκεται ante portas και αυτό κηρύττει από σκηνής, με παρρησία, η ηθοποιός Μαίρη Βιδάλη, που μεταμορφώνεται στο «Διάχρονο» θέατρο σε δασκάλα και διδάσκει την επιλογή του αγαθού της ελευθερίας. Γιατί ένας άνθρωπος σκλάβος είναι άξιος μόνο για το χειρότερο συναίσθημα, τη λύπη. Η εξαιρετική ηθοποιός ενσαρκώνει κυριολεκτικά τη Λέλα Καραγιάννη και δίνει ζωή στο όραμα του απλού θεατή, να βγει αλώβητος από την κρίση και από τις κρίσεις, τις παντός τύπου και προελεύσεως. Η ηθοποιός παρακινεί τον συνάνθρωπο, δείχνοντάς του το μοναδικό έπαθλο της βραδιάς, λίγο πριν κλείσει η αυλαία: Το όραμα, την ιδεολογία του υψηλού και του ωραίου. Πόσα μπορεί να πει το θέατρο στο κοινό του; Πόσα σε μια βραδιά, μικρή βραδιά και φευγαλέα, που γνωρίζει εκ των προτέρων τα εκ των υστέρων; Κι όμως, στο «Διάχρονο» και στα όμοιά του θέατρα, ο πολιτισμός λειτουργεί μαζί με την αγάπη της πατρίδας, των όσιων πραγμάτων που διδάσκει η παράδοση και τα παραδείγματα από κορυφαία σύμβολα. Ας μην το ξεχάσουμε ποτέ: Η Αντιγόνη βρίσκεται πάντα εδώ, ζωντανή ανάμεσά μας, είτε τη λένε Λέλα Καραγιάννη, είτε Ηρώ Κωνσταντοπούλου. Οι ηθοποιοί μας μπορούν να της δώσουν μια νέα πνοή. Η Μαίρη Βιδάλη δεν τις ξέχασε και μας τις θύμισε όλες μαζί είτε ως μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε ως συλλογικότητες.

Αξίζει να επισημάνουμε το καλοδουλεμένο κείμενο του Γιώργου Α. Χριστοδούλου και την ευρηματική σκηνοθεσία της Γιώτας Κουνδουράκη, σε συνάρτηση με τα λειτουργικά σκηνικά και τα κουστούμια τού Χάρη Σεπεντζή. Εύστοχοι οι φωτισμοί του Γιώργου Δανεσή διευκολύνουν με τέχνη τη διάχυση της μουσικής του Μιχάλη Ρουμίδα.

*Η Μαρίκα Θωμαδάκη είναι καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών